

Elektrarna čaka pravo omrežje

Prva slovenska črpalna hidroelektrarna, tista v Avčah, je že prestala vse potrebne preizkuse, četudi še ni priključena na dovolj zmogljivo omrežje, in je dobila dovoljenje za poskusno obratovanje. Če bo šlo vse po predvidevanjih, bo začela trošiti in hkrati proizvajati električno energijo v marcu, a to, kdaj jo bodo lahko zagnali, ni odvisno od investitorja, temveč od Eles.

Črpalno elektrarno (ČHE), ki čaka, da začne s soško vodo redno prazniti in spet polniti trenutno zvrhano poln (dobra dva milijona kubičnih metrov) bazen pri Kanalskem Vrhu, so začeli graditi poleti, 2005. Gradila so jo slovenska podjetja, stroje zanjo pa je prispevala tudi korporacija Mitsubishi. Dela so končali poleti, sledili so preizkusi elektrarne in nedavno so pridobili do-

voljenje za poskusno obratovanje. Prvo centralo te vrste pri nas bi torej lahko že zagnali, a ne morejo, ker je električno omrežje premalo zmogljivo.

Zagon spomladi?

Direktor Soških elektrarn **Vladimir Gabrijelčič** je včeraj, ko so predstavili končano naložbo, vredno 120 milijonov evrov (30 od-

stotkov več od predvidenega), izrazil razočaranje, ker centrala še miruje. "Ze med zaključnimi preizkusi, ko je elektrarna dosegala največjo moč, se je poznalo, da omrežje ni urejeno tako, kot smo predvideli. Zato so pomagale elektrarne na Soči."

Eles bi moral že nadgraditi visokonapetostno napeljavo od Doblarja mimo Nove Gorice do Divače. Toda v Renčah nasprotujejo močnejši napeljavi po vasi in tudi posamezniki na območju Grgarja so v tej zgodbi sprožili upravne spore. Spor v Renčah naj bi rešil vkop, a za zdaj kaže, da Eles še zmeraj nima soglasij vseh lastnikov zemljišč, ki bi jih



Ko bomo najbolj trošili elektriko, nam bosta kmalu pomagala tudi dva milijona kubičnih metrov Soče na Kanalskem Vrhu

prečkal kabel pod površjem. Za ureditev sprva predvidena navadnega daljnovoda pa je izgubil že več sodnih sporov. "Mislim, da takšen način reševanja ni najboljši in ne vem, če bomo lahko še kaj tako gradili. Tisti, ki želimo priti v nek prostor, bi se morali predhodno dogovoriti, kaj in kako delati," je o zapletu v Renčah dejal Gabrijelčič.

Eles pa naj bi zdaj na nek način začasno obšel oviro, da bi le omogočil čim zgodnejši poskusni zagon ČHE Avče. "Sodeč po zadnjih razgovorih, bo Eles v Renčah uspel urediti kablovod, a kdaj? Bo to prihodnje leto ali kasneje? Zato iščemo način, da bi črpalna elektrarna ugodno obratovala pri obstoječem omrežju. Eles predvideva okrepitev omrežja z novimi vodniki," pojasnjuje prvi mož Soških elektrarn. Potrjuje, da nameravajo ojačiti daljnovo- de proti Ajdovščini in Tolminu, in predvideva, da bo Eles obljubo izpolnil do marca.

Manj uvoza energije

Ko bo elektrarna le začela delovati, pa bo na leto proizvedla 436 gigavatnih ur električne energije in je porabila 553 gigavatnih ur. Strojnica



Foto: Leo Caharja

Pod površjem srednje Soške doline se zdaj skriva še eno, že peto srce hidroelektrarne

centrale v globokem jašku na bregu Soče pod Avčami bo vodo po cevovodu črpala do omenjenega bazena, ki je približno 500 metrov višje, v deloma zagrajeni naravni kotanji. Vodo bodo črpali v času, ko je poraba elektrike nizka, in tedaj bo elektrarna trošila energijo in jo obenem skladiščila - v bazenu. Ob visoki porabi energije pa bodo praznili bazen in proizvajali elektriko.

ČHE Avče bo torej nekakšen akumulator in bo zagotavljala tako imenovano vršno energijo. Koristna bo za slovenski energetske sistem, so včeraj poudarjali v

Avčah. "Poraba energije je zelo neenakomerna, zato se trudimo imeti vršne elektrarne. Doslej smo uporabljali plinske, zdaj se jim pridružuje ČHE. Z močjo, ki jo ima ČHE Avče, ne bomo rešili vseh problemov, a ker smo presežke porabe energije reševali tudi z uvozom, bo po uvozu manj. Tudi zato načrtujemo še eno črpalno elektrarno na Kozjaku in mislim, da bi bilo smiselno postaviti še kakšno na Savi," je povedal generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne Borut Meh.

AMBROŽ SARDOČ